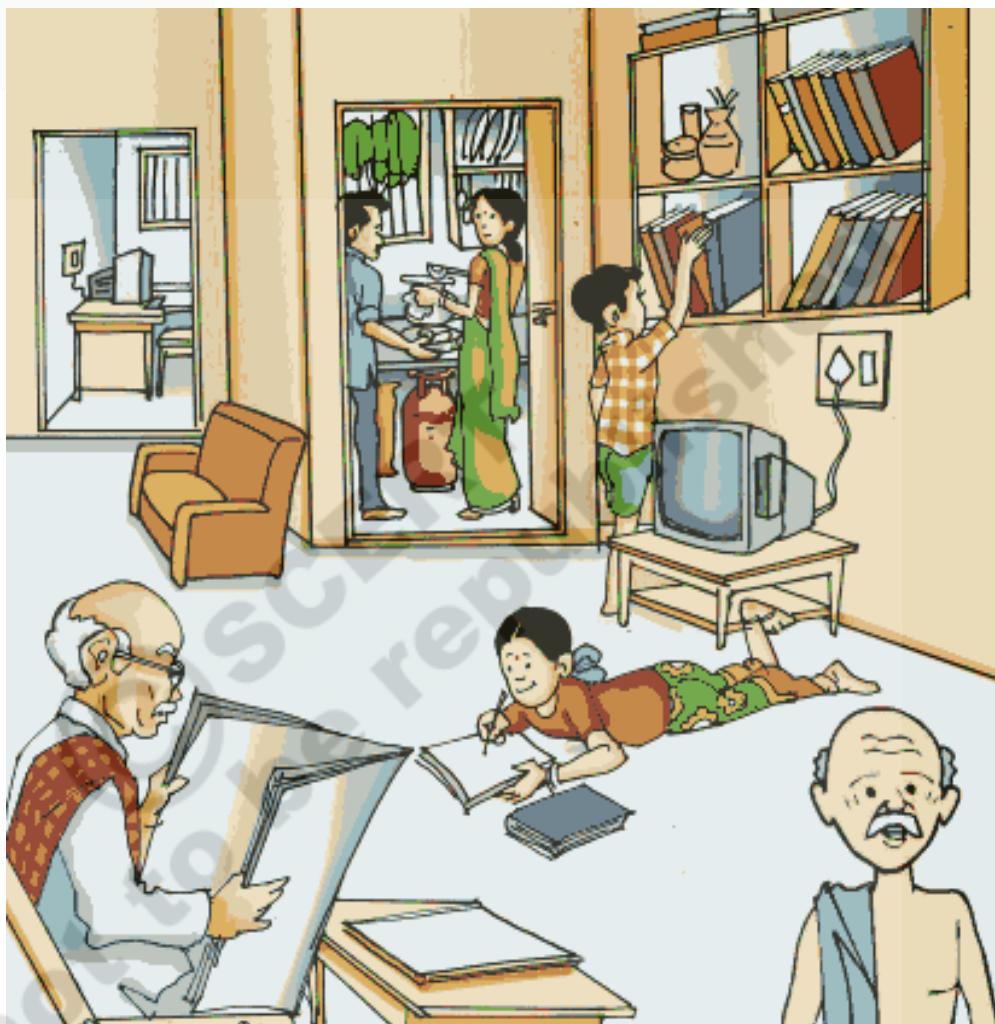




2. సహావాసం

కింది చిత్రం చూడండి.



ప్రశ్నలకు జవాబులు చెప్పండి.

- చిత్రంలో ఎవరెవరు ఉన్నారు? ఏం చేస్తున్నారు?
- పై చిత్రంతో పోల్చుకొని మీ ఇంట్లో వారి గురించి చెప్పండి.
- మంచివాళ్ళు ఉన్న ఇంట్లో అక్కడ కొన్ని రోజులు ఉంటే మనకు ఏం లాభం కలుగుతుంది?

పిల్లలూ! ఇలా చేయండి.



- పారం చదవండి. అర్థంకాని పదాల కింద గీత గీయండి.
- ఈ పదాలకు అర్థాలను పుస్తకం చివర ఉన్న అకారాది పట్టికను చూసి తెలుసుకోండి. లేదా మీ ముత్తులను, ఉపాధ్యాయులను అడిగి తెలుసుకోండి.
- పారం చిత్రం చూడండి. పారంలో ఉండే విషయాన్ని ఊహించండి. చెప్పండి.

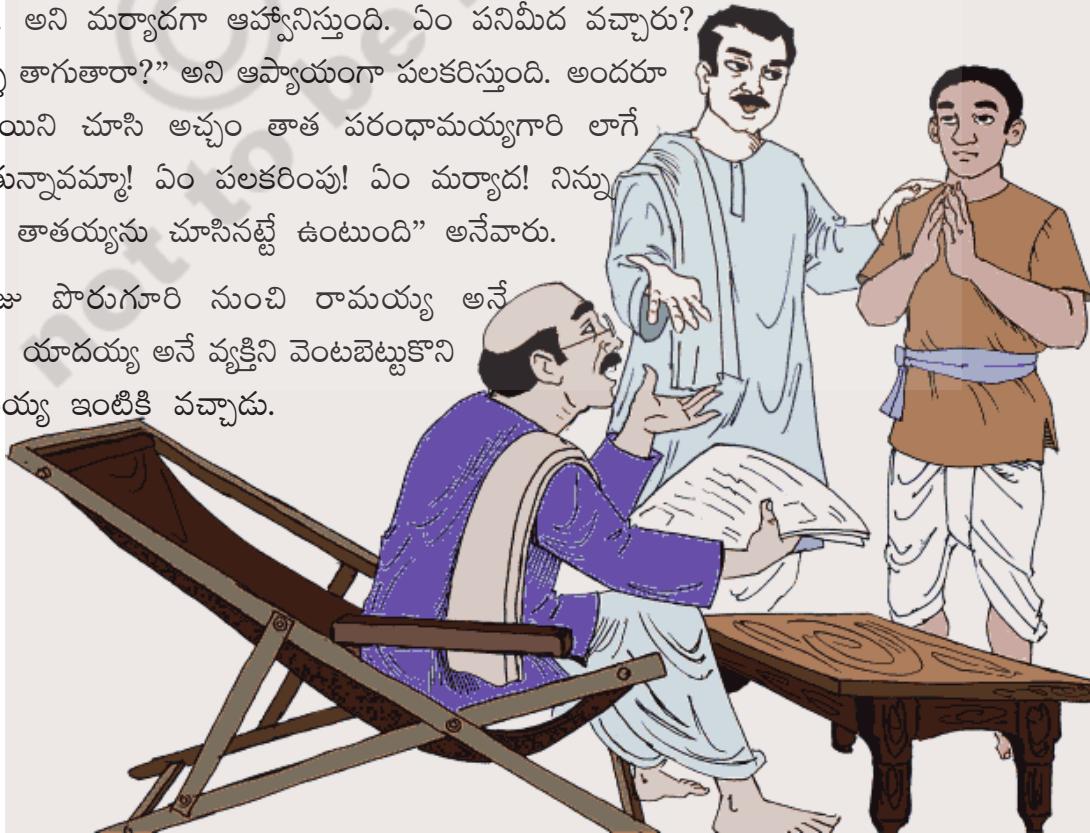
‘ఆరు నెలలు సహవాసం చేస్తే వాళ్ళు వీళ్ళవుతారంట’ “మా రాజేస్, సౌజన్యాలు చాలు ఇతణ్ణి దారిలో పెట్టడానికి. నువ్వేమి బెంగపెట్టుకోకు ఖచ్చితంగా మారతాడు”. ఇలా ఎవరు అన్నారు? ఎందుకు అన్నారో పారం చదివి తెలుసుకోండి.

రంగాపురం గ్రామంలో పరంధామయ్య అనే మొతుబరి రైతు ఉండేవాడు. అందరినీ ఆప్యాయంగా పలకరిస్తూ ఉఁఁడ్చో ఏ సమస్య వచ్చినా తన నేర్పుతో పరిష్కరించేవాడు. తోచిన సహాయం చేసేవాడు. ఉఁఁడ్చోవాళ్ళకు అయిన మాటంటే వేదం.

పరంధామయ్యది చాలా పెద్దకుటుంబం. ఇద్దరు కొడుకులు, కోడళ్ళు, మనములు, మనమరాళ్ళతో ఇల్లు ఎప్పుడూ సందడిగా ఉండేది. పరంధామయ్య ఇంట్లోకి రాగానే తాతయ్య! అంటూ అందరూ చుట్టూ చేరిపోతారు. పరంధామయ్య వాళ్ళతో రకరకాల కబుర్లు చెప్పేవారు. తామ్మిదోతరగతి చదివే పెద్దమనవడు నరేస్ చాలా మితభాషి. ఏదైనా అవసరంవస్తే తప్ప ఎవరితోనూ మాట్లాడడు. రెండో మనమడు రాజేస్ మంచి మాటకారి. వసపిట్టలూ వాగుతూనే ఉంటాడు. ఏడోతరగతి చదివే పెద్దమనమరాలు హరిత చాలా మంచి అమ్మాయి. రెండో మనమరాలు సౌజన్య ఐదోతరగతి చదువుతూంది. చాలా తెలివైనది, చురుకైంది కూడా. తరగతిలో అన్నింటా తానే ముందుంటుంది. అంతేకాదు ఆటల్లోనూ, పాటల్లోనూ, ఇతరులను పలకరించడంలోనూ అందెవేసిన చేయి. ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎవరితో ఎలా మాట్లాడాలో తెలిసిన నేర్పరి.

మంచికి మారుపేరైన పరంధామయ్యగారి ఇంటికి ఎవరైనా వస్తే, సౌజన్య “నమస్కారమండి! రండి! కూర్చోండి. అని మర్యాదగా ఆహ్వానిస్తుంది. ఏం పనిమీద వచ్చారు? మంచినీళ్ళు తాగుతారా?” అని ఆప్యాయంగా పలకరిస్తుంది. అందరూ ఆ అమ్మాయిని చూసి అచ్చం తాత పరంధామయ్యగారి లాగే మాట్లాడుతున్నావమ్మా! ఏం పలకరింపు! ఏం మర్యాద! నిన్ను చూస్తే మీ తాతయ్యను చూసినట్టే ఉంటుంది” అనేవారు.

ఒకరోజు పొరుగూరి నుంచి రామయ్య అనే పెద్దమనిషి యాదయ్య అనే వ్యక్తిని వెంటబెట్టుకొని పరంధామయ్య ఇంటికి వచ్చాడు.





పరంధామయ్య వాలు కుర్చీలో కూర్చొని పేపరు చదువుతూ, “రా.... రామయ్య! బాగున్నావా? ఎవరితను?” అన్నాడు. “ఇతని పేరు యాదయ్య, నా దగ్గర బంధువు. ఒట్టీ అమాయకుడు. ‘నోట్లో నాలుకలేని’ మనిషి. ఎవరేమి మాట్లాడినా ‘బెల్లం కొట్టిన రాయిలా’ ఉంటాడే తప్ప ఓ ‘మాటామంతీ’ ఉండదు. లోక్యం అసలే తెలియదు. మీరే ఇతనికి ఓ దారి చూపిస్తారని తీసుకువచ్చాను” అన్నాడు రామయ్య.

“ఇదిగో రామయ్య! యాదయ్యను కొంతకాలం మా ఇంట్లో ఉంచు. ‘ఆరు నెలలు సహవాసం చేస్తే వాళ్ళు వీళ్ళవుతారంట’! మా రాజేశ్, సౌజన్య చాలు ఇతన్ని దారిలో పెట్టడానికి. నువ్వేమీ బెంగపెట్టుకోకు. ఇతను ఖచ్చితంగా మారతాడు. నువ్వు నిశ్చింతగా వెళ్ళిరా!” అని రామయ్యకు భరోసా ఇచ్చాడు పరంధామయ్య. రామయ్య సంతోషంగా యాదయ్యను పరంధామయ్య ఇంట్లో వదలి వెళ్ళిపోయాడు. యాదయ్యను ఇంట్లో వాళ్ళందరికి పరిచయం చేశాడు. అందరూ ఇతనితో కలివిడిగా ఉండాలని చెప్పాడు పరంధామయ్య.

ఆ రోజు నుంచి యాదయ్య పరంధామయ్య ఇంటిమనిషి అయిపోయాడు. సౌజన్య యాదయ్యతో చాలా చనువుగా ఉండేది. యాదయ్యకు కూడా సౌజన్య అంటే చాలా ఇష్టం. సౌజన్య, యాదయ్య అమాయకత్వం చూసి అతనికి అక్షరాలు నేర్చాలని అనుకుంది. సాయంత్రం బడినుంచి ఇంటికి రాగానే యాదయ్యను కూర్చోబెట్టుకొని రకరకాల కథలు చెప్పేది. పాటలు నేర్చేది. నిదానంగా అక్షరాలు కూడా నేర్చింది. ఇప్పుడు యాదయ్య చదవగలుగుతున్నాడు.

ఒకరోజున సౌజన్య యాదయ్యకు కుందేలు కథ చెప్పింది. ఆ కథలో కుందేలుకు దెబ్బతగలడం పిచ్చుక, కొంగ, పిల్లి సహాయం చేయడం గురించి విన్నాడు. ఎద్దు, చిలుక కట్టుకట్టడం, కాకి, కోతీ పండ్లు ఇచ్చి ఎలా ఉండని పలకరించడం తెలుసుకొన్నాడు. కుందేలు వాటికి కృతజ్ఞతలు చెప్పడం ఇప్పన్ని యాదయ్యను ప్రభావితం చేశాయి. ఇతరులను ఎలా పలకరించాలి? ఎవరైనా సహాయం చేస్తే వారికెలా కృతజ్ఞతలు చెప్పాలి? ఇలా ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకున్నాడు. ప్రతిరోజూ సౌజన్య చెప్పే కథల ద్వారా యాదయ్యలో రోజురోజుకి మార్చు వచ్చింది. యాదయ్యకు కూడా కథల పుస్తకాలు చదవడం అలవాటైంది. అలా మెల్లమెల్లగా పుస్తకాలతో పాటు, వార్తా పత్రికలు కూడా చదవడం మొదలుపెట్టడు.

ఒకరోజు నరేశ్ ఇంట్లోకి వస్తూ, ఎటో చూస్తూ వస్తున్న యాదయ్యకు తగిలి కింద వడ్డాడు. ఏయ్! ‘కళ్ళు నెత్తికెక్కాయా?’ అంటూ నరేశ్ అరిచాడు. ఆ మాటలు యాదయ్యకు ‘ముల్లులా గుచ్ఛుకున్నాయి’. అయినా యాదయ్య తనను తాను సంబాధించుకొని, “చూసుకోలేదు బాబూ! ఇక మీదట ఇలా జరగదు” అన్నాడు. ఇంతలో అక్కడికి వచ్చిన హరిత, “అరే! మనకన్నా పెద్దవాళ్ళతో ఇలాగేనా మాట్లాడేది? ముందు యాదయ్యకు క్షమాపణ చెప్పు” అంది.





నరేస్ పట్టించుకోకుండా అక్కడ నుండి వెళ్లిపోయాడు. “ఏమీ అనుకోవద్దు యాదయ్యా! వాడు కొంచెం మొండివాడు. వాడి తరఫున నేను క్షమాపణ చెబుతున్నాను” అంది హరిత. “లేదమ్మా! నాదే పొరపాటు, నేనే కొంచెం చూసుకొని నడవాల్సింది” అన్నాడు యాదయ్యా.

ఇప్పుడు యాదయ్యా మునుపటి యాదయ్యా కాదు. ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు పుస్తకాలు చదివేవాడు. పరంధామయ్య వెంట బయటకు వెళ్లినప్పుడు పరంధామయ్య పలకరించే తీరు, ఇతరులు పరంధామయ్యతో మాట్లాడే విధానం గమనించేవాడు. ఇలా క్రమంగా తనను తాను దిద్దుకోసాగాడు. తనంతటతానుగా ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకోగలిగాడు.

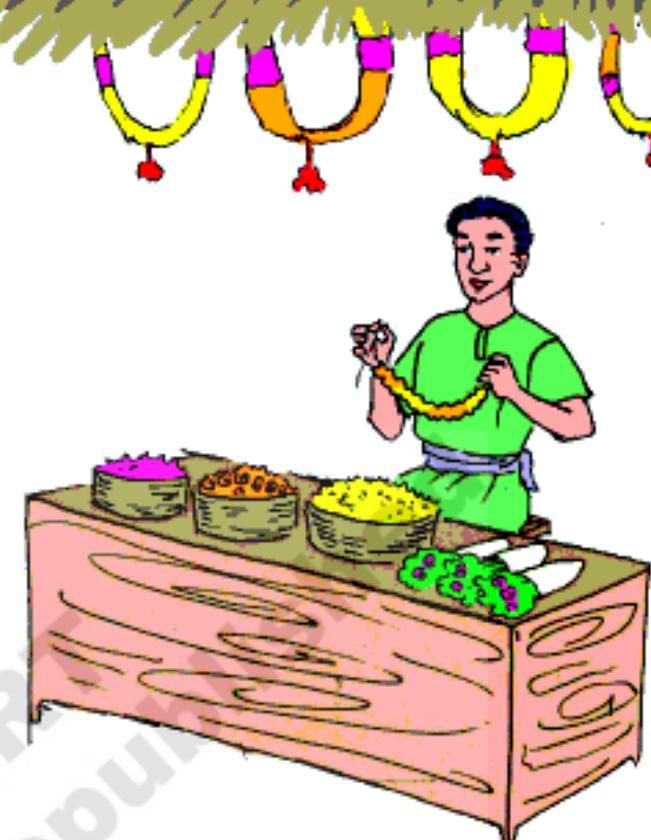
ఆ రోజు జూలై లివ తేదీ. సౌజన్య పుట్టినరోజు. ముందురోజే యాదయ్యకు తన పుట్టినరోజు గురించి చెప్పింది. ఇల్లంతా అలంకరించారు. ఇంటికిపచ్చే వారందరినీ సాదరంగా ఆహ్వానిస్తున్నాడు యాదయ్యా. పట్టపరికిణితో ముద్దొస్తున్న సౌజన్యకు పుట్టినరోజు శుభాకాంక్షలు చెప్పి “ఇలాంటి పుట్టినరోజు పండుగలు మళ్ళీమళ్ళీ జరుపుకోవాలి” అని ఆశీర్వదించాడు పరంధామయ్య. సాయంత్రం సౌజన్య స్నేహితులందరూ ఆమెకు గ్రీటింగ్ కార్డులు, బహుమతులు ఇచ్చి జన్మదిన శుభాకాంక్షలు చెప్పారు. యాదయ్యా ముందుగానే తయారుచేసి పెట్టుకున్న పూలగుత్తిని ఇచ్చి “జన్మదిన శుభాకాంక్షలు తల్లి!” అన్నాడు. ఆ పూలగుత్తి చాలా అందంగా ఉంది. సౌజన్య ఆ పూలగుత్తిని చూసి ఎంతో మంగినిపోయాంది. “ఇది ఎంతబాగుందో, ఎక్కడ కొని తెచ్చావు యాదయ్యా!” అని అడిగింది. “నాకు చదువు చెప్పి మాటలు నేర్చిన బంగారు తల్లికోసం నేనే చేశానమ్మా” అన్నాడు యాదయ్యా. “సువ్వ పూలబోకేలు ఇంత బాగా తయారుచేస్తావా?” అంది సౌజన్య. “అవునమ్మా నాకు బాగా తెలిసిన విద్య ఇదే” అన్నాడు యాదయ్యా. ఇంటికి వచ్చిన అందరినీ పలకరించడం, వారిని ఆహ్వానించడం గమనించిన పరంధామయ్యకు ఇక అతను ఎక్కడైనా బతకగలడు అని గట్టిగా నమ్మకం కుదిరింది.



ఒకరోజున పరంధామయ్య యాదయ్యను పిలిచి “నీకు పూలగుత్తులు చేయడం బాగా వచ్చు కదా! నీచేత మన ఊర్చోని పెద్దగుడి దగ్గర పూలదుకాణం పెట్టిద్దామనుకుంటున్నాను. ఏమంటావు?” అన్నాడు. యాదయ్య ఆనందంతో ఉబ్బితబ్బిబ్బియిపోయాడు. యాదయ్య పూల దుకాణం పెట్టాడు. రకరకాల పూలతో పూలమాలలు, బోకేలు తయారుచేస్తున్నాడు. ఎవరికి ఎలా కావాలంటే అలా తయారుచేసి ఇస్తున్నాడు. వినయంగా పలకరిస్తూ అందరినీ ఆకట్టుకొంటున్నాడు. కొనడానికి వచ్చే వారందరితో కలుపుగోలుగా మాట్లాడు తున్నాడు. అందరూ అతను పలకరించే తీరుకు ముగ్గులవుతున్నారు. రోజురోజుకూ యాదయ్య పూలవ్యాపారం “మూడు పువ్వులు ఆరు కాయలుగా” అభివృద్ధి చెందుతూంది.

పరంధామయ్య యాదయ్య చేత పూల దుకాణం పెట్టించాడని తెలుసుకున్న రామయ్య యాదయ్యను చూడాలని తనవాళ్ళతో గుడికి వచ్చాడు. యాదయ్యను చూసి ఆశ్చర్య పోయాడు. “ఎలా ఉన్నావు యాదయ్య?” అని అడిగాడు. “తమరి దయవల్ల, పరంధామయ్య గారి కుటుంబం వల్ల బాగున్నాను” అన్నాడు.

“ఇప్పుడు నాకు చాలామందితో వరిచయాలు ఏర్పడ్డాయి. మన డారివారందరూ నన్ను గౌరవంగా పలకరిస్తున్నారు” అని అన్నాడు యాదయ్య. “పెద్దాయన పరంధామయ్యగారి కుటుంబంవల్ల నీకు మేలు జరిగింది. ఆ ఇంట్లోని మంచిమనుషుల మధ్య ఉంటే ఎవరైనా బాగుపడతారు. అదే జరిగింది నీ విషయంలో” అన్నాడు రామయ్య.



ఇవి చేయండి

I వినడం, అలోచించి చెప్పడం



- పరంధామయ్య ఎలాంటి వాడు? ఆయనలాంటి వాళ్ళ గురించి తెలుసామీకు? వాళ్ళ గురించి చెప్పండి.
- సొజన్య ఇంటికి వచ్చేవాళ్ళతో చక్కగా మాట్లాడింది కదా! మీరైతే మీ ఇంటికి వచ్చినవాళ్ళతో ఎలా మాట్లాడతారు?
- ఈ కథలో మీకు నచ్చిన సంఘటన ఏది? ఎందుకు?
- ‘సహవాసం’ కథను మీ సొంతమాటల్లో చెప్పండి.

II ధారాళంగా చదవడం, అర్థంచేసుకొని చెప్పడం, రాయడం



- పారం చదవండి. పారంలోని సామెతలు, జాతీయాల కింద గీత గీయండి. వాటిని చదవండి.



అ) పారం ఆధారంగా ఎవరు ఎలాంటివారో పట్టికను పూరించండి.

పేరు	ఎలాంటివారు (స్వభావం)
పరంధామయ్య	
నరేణ	
సౌజన్య	
యాదయ్య	
హరిత	

ఇ) పారం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. యాదయ్య ఎవరు? అతణ్ణి పరంధామయ్య ఇంటికి రామయ్య ఎందుకు తీసుకువచ్చాడు?
2. పరంధామయ్య ఇంట్లో ఎవరెవరు ఉన్నారు? వాళ్ళు ఎలాంటి వాళ్ళు?
3. యాదయ్యతో ఎవరెవరు ఎలా ప్రవర్తించారు?
4. సౌజన్యాని చూసి ఊరివాళ్ళు ఏమనుకునేవారు? ఎందుకు?
5. యాదయ్యలో మార్పు రావడానికి గల కారణాలు ఏమిటి?

III అలోచించి సొంతమాటల్లో రాయడం (స్వీయరచన)



- అ) “అందెవేసిన చేయి” అంటే అర్థం ఏమిటి? ఆ పదాన్ని ఏ ఏ సందర్భాలలో వాడతారు?
- ఆ) యాదయ్య “బౌకేలు చేయడం తనకు తెలిసిన విద్య” అని చెప్పాడు కదా! అంటే ఏమిటి? మీకు తెలిసిన విద్యలు ఏమేమి ఉన్నాయి?
- ఇ) పరంధామయ్య కుటుంబంలో ఎవరెవరు ఎలాంటివారో తెలుసుకున్నారు కదా! మీ ఇంట్లో ఎవరెవరు ఉంటారు? వాళ్ళను పరంధామయ్య కుటుంబంతో పోల్చి రాయండి.
- ఈ) “అరు నెలలు సావాసం చేస్తే వాళ్ళు వీళ్ళవుతారు” అనే వాక్యానికి అర్థం ఏమిటి?
- ఉ) ఈ పాతానికి సరిపడేలా ఉన్న సామేత ఏది? అది ఎందుకు తగినదో చెప్పండి. రాయండి.
- ఊ) సౌజన్య గురించి సొంత మాటల్లో రాయండి.



IV పదజాలం



అ) ఎడమవైపు ఉన్న కింది వాక్యాలు చదవండి. వాటికి సంబంధించిన పదాలు కుడివైపున ఉన్నాయి జతపరచండి.

1. చెవులు కొరుకోవడం () మాటకారి
2. మరీ ఎక్కువగా మాటల్దాడేవారు () వక్త
3. అనర్థశంగా మాటల్దాడేవారు () ఎగతాళి
4. తక్కువగా మాటల్దాడేవారు () వాగుడుకాయ
5. హేళన చేయడం () గొప్పలు చెప్పుకోవడం
6. తన గురించి ఎక్కువ చేసి చెప్పుకోవడం () చిలక పలుకులు
7. మాటలతో ఎదుటివారిని బోల్లా కొట్టించడం () మితభాషి
8. ముద్దుముద్దు మాటలు () గుసగుసలాడు

అ) పారం చదవండి. కింది గుణింతాలతో ఉన్న పదాలు వెతికి రాయండి. మీకు తెలిసిన మరికొన్ని పదాలు రాయండి.

ం	ఁ	ం	ం	ఁ	ం

అ) యాదయ్య సంతోషంతో ఉఖ్యాతభీబ్యాయిపోయాడు కదా! ఇలా మనలో కలిగే భావనలను ఒక్కొదాన్ని ఒక్కొవిధంగా వర్ణిస్తారు. కింది పదాలు చదవండి. సరైన వాటితో జతపరచండి. వాటితో వాక్యాలు రాయండి.



- (అ)
1. కోపంతో
 2. బాధతో
 3. ఊహల్లో
 4. ఆకలితో
 5. ఉత్సాహంతో
 6. ఆనందంతో
 7. పొగడ్డలకు

- (ఆ)
- | | |
|------------|------------------|
| కుంగిపోవడం | కోపంతో ఊగి పోవడం |
| పొంగిపోవడం | |
| గంతులేయడం | |
| ఉరకలేయడం | |
| విహారించడం | |
| ఊగిపోవడం | |
| అలమటించడం | |

V స్వాజనాత్మకత



అ) సౌజన్య పుట్టిన రోజునాడు ఆమె మిత్రులు గ్రీటింగ్ కార్డులు ఇచ్చి శుభాకాంక్షలు చెప్పారు కదా! పండుగ/ మీ మిత్రుల పుట్టినరోజు సందర్భంగా గ్రీటింగ్కార్డు తయారుచేయండి. వాళ్ళకు ఇవ్వండి. వాళ్ళేమన్నారో చెప్పండి?



- ఆ) మీ చుట్టుపక్కల దొరికే పూలతో బొకే తయారుచేసి మీ ఉపాధ్యాయులకు/పెద్దలకు/మిత్రులకు/పారశాలకు వచ్చిన అతిథులకు ఇవ్వండి.

VI ప్రశంస



- ఆ) మీ తరగతిలో ఇప్పటివరకు జన్మదినం జరుపుకోని మిత్రులను గుర్తించండి. వాళ్ళ జన్మదినాన్ని మీ తరగతిలో అందరూ కలసి నిర్వహించండి.
- ఆ) సౌజన్య చదువురాని యాదయ్యకు చదువు నేర్చింది కదా! మరి మీ చుట్టుపక్కల చదువురాని వాళ్ళుంటే వాళ్ళకు చదువు నేర్చింది. ఆ వివరాలను తరగతిలో చెప్పండి.

VII భాషను గురించి తెలుసుకుండాం

అ) కింది వాక్యాలను చదవండి. అవి ఏ కాలాన్ని తెలియజేస్తున్నాయో రాయండి.



1. వహీదా, రజని కూరగాయలు కొన్నారు.
2. శ్రీనివాస్ పుస్తకం చదువుతూ ఉన్నాడు.
3. నిఖిల్, నితీశ్ క్రికెట్ పోటీలకు వెళతారు.
4. పిల్లి గిన్నెలోని పాలు తాగుతూ ఉంది.
5. అతడు కవిత్వం రాశ్శా ఉన్నాడు.
6. జేమ్స్ గుర్రం మీద స్వారీ చేయాలనుకున్నాడు.

అ) ఇంతవరకు మీరు నేర్చుకొన్న 1, 2, 3 పాఠాలు ఆధారంగా కింది పట్టికను పూరించండి. వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

భూతకాల పదాలు	భవిష్యత్కాల పదాలు	వర్తమానకాల పదాలు

ప్రాజెక్టు పని

పండుగ/సూతనసంవత్సరం/జన్మదినం/స్వాతంత్యదినోత్సవం ఇలా వివిధ సందర్భాలకు తగిన గ్రేబింగ్ కార్డులను సేకరించండి. ఆయా సందర్భాలలో శుభాకాంక్షలు ఎలా తెలియజేస్తారో పట్టికను రాయండి. తరగతిలో ప్రదర్శించండి.

నేనివి చేయగలనా?

- | | |
|---|-----------|
| 1. కడను సొంత మాటల్లో చెప్పగలను. | జూను/కాదు |
| 2. పారంలో సామేతలు, జాతీయాలు గుర్తించగలను.
ఎవరెవరు ఎలాంటి వార్టో రాయగలను. | జూను/కాదు |
| 3. వ్యక్తుల స్వభావాలను పోల్చి సొంత మాటల్లో రాయగలను. | జూను/కాదు |
| 4. గ్రేబింగ్ కార్డులు తయారు చేసి శుభాకాంక్షలు తెలుపగలను. | జూను/కాదు |

అత్యున్నతమైన లక్ష్మీన్ని చేపట్టండి. దాన్ని సాధించేవరకు మీ జీవితాన్నంతా ధారపేయించి.
- స్వామి వివేకానందాడు